

Pégasus

Blomlêzing út 'e Grykse poëzij
oerset troch Klaas Bruinsma

Kolofon

ISBN: 978 94 6365 016 8

1e printing 2017

© 2017

© Fryske oersetting Klaas Bruinsma, 2017

Utgjouwerij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Ljouwert

Til: 058 - 289 48 57

www.elikser.nl

Foarmjouwing binnenwurk en omslach: Evelien Veenstra

De oersetter betsjûget syn tank oan alle helpers, bûnsmaten, dy't de ûnbidige heap fertalingen digitalisearre ha, omt hysels him net mei de kompjûter rêde kin. Sûnder har meiwurking soe dizze bondel net ferskynd wêze. Dêrom, tank foar jimme prestaasje, dêr't sels de wurken fan Hêrakles by ferblikke!

Dy bodders yn de Fryske striid binne: Reitze Jonkman, Nynke Beetstra, Cees van der Meulen, Jan Breimer, Harry van Borkulo, Harm Hofstra, Germ Klazema, Sietse Klazema, Jannie Kuindersma, Sjoerdje Veenstra-Paulusma, Peter Viersen.

Dizze útjefte waard mei mooglik makke troch de provinsje Fryslân

provinsje fryslân
provincie fryslân

Neat út dizze útjefte mei fermannichfâldige wurde, opslein yn automatysearre gegevensbestannen en/of iepenbier makke troch middel fan print, fotokopy, mikrofilm of op hokfoar oare wize ek, sûnder foarôfgeande skriftlike tastimming fan de oersetter en de útjouster.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Pégasus

Blomlêzing út 'e Grykse poëzij
oerset troch Klaas Bruinsma

Boarne: The Penguin Book of Greek Verse

Pégasus

Ik seach it fjouwerjen: gleonhastich skeat
syn swarte silhûet troch ljochte loftten.
De moanjes wappren proastich om syn skoften,
sa ûnbedimber gysten wie syn feart.

Gjin hân dy't ea syn gouden team besleat;
syn wylde wjokken twong ta nuete noften.
Syn hoeven tongren lûd, as striderskloften,
en bliksem blikkere, as bloed sa read.

Doe spatt' in stjerrerein op út syn skonken:
in striel fan koel kristal wâl' út 'e delle
dat swiid fan d' ierde nei de himel strûsde

En sjende hoe't dy boarn' oerfloedich brûsde,
ferrêde ik fan toarst; en út dy welle
haw ik myn siele suver dronken dronken.

Klaas Bruinsma

Ynhâld

Foarwurd	21
I ALDHEID	23
Homêros [8ste ieu f.Kr.]	23
Minsken binne as blêden	23
Semónidês fan Amorgos [ca. 600 f.Kr.]	24
Hope ferryflet	24
Mimnermos fan Kólofoon: [ca. 650 f.Kr.]	25
Jeugd is koart en jeld is noedlik	25
In man moat leafhawwe yn de jonkheid	25
Hêsíodos fan Askra [ca. 630 f.Kr.]	26
Ut <i>Theogonia</i> - De dichter moetet de Muzen	26
Ut <i>Theogonia</i> - De jeft fan de Muzen oan foarsten en keunstners	26
Ut <i>Theogonia</i> - Zeus ferslacht de Titanen	27
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - De mythen fan Promêtheus en Pandora	28
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - De fiifde generaasje: hurd as izer	30
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - De hauk en de nachtegeal	31
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - Moanning fan keningen	31
Ut <i>Wurken en Dagen</i>	32
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - Fan Kraan oant Koekoek: Goerie foar de boer	32
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - Winter yn Bojotia	34
Ut <i>Wurken en Dagen</i> - De tiden om te farren	35
Homearyske Hymnen (dichters en tiid ûnbekend)	37
I ^{ste} hymne: De skaking fan Perséfoné	37
II ^{de} Hymne: Dêmêtêr yn it hûs fan Keleus	38
III ^{de} Hymne: Oan Apollo, it feest op Delos	38
IV ^{de} Hymne: Oan Hermes - De feedief is in widzebern	40
Grêfskrift foar Midas (tiid en dichter ûnbekend)	42
Turtaios fan Sparta [7de ieu f.Kr.]	43
Striidsang: War dy!	43
Kallinos fan Efesos [7de ieu f.Kr.]	44
Oprop ta de striid	44
Arkhílokhos fan Paros [7de ieu f.Kr.]	45
De dichter syn spear (de hiersoldaat sprekt)	45
De dichter syn skyld	45
Myn favorite fjildhear	45

Alles is mooglik	46
Alkman fan Sardes [7de ieu f.Kr.]	47
Hagesíkhora en oare koarfammen	47
Sliep	49
Alkaios fan Lesbos [7de ieu f.Kr.]	50
De wente fol kriichsark	50
It skip yn de stoarm	50
Drinklieten	51
Lit ús drinke!	52
Drink, Melanippos!	52
Hélena en Thetis I	53
De Dioskoeren	54
Fammen by de Hebros	54
Balsem	55
Noeging	55
Pittakos, de tiran fan Lesbos	55
It bêste medisyn	55
Man is money	56
Seeskulp	56
Oprop	56
Wrakselje mei wetterfloed	57
Bea om help tsjin de fijân	57
Ballingskip	58
Hélena en Thetis II	59
Hymne oan Hermes	60
Hymne oan Athene	61
Oarsprong fan Eros	61
Op 'e skealjes	61
Earst wol 'k dit sizze	62
Oan myn broer Antiménides	62
Eangst	63
Sapfo fan Lesbos [7de ieu f.Kr.]	64
Bea ta Afrodite	64
Oan in jong fanke	65
Oan Atthis	66
Myn freondinne is fier	66
Oan in jonge breid	67

Leafde is bitterswiet	68
It moaiste op 'e swarte ierde	68
De Jûnstjerre	69
Midnacht	69
Folle moanne	69
Pseudo-Sapfo	70
De brulloft fan Hektor en Andrómakhé	70
Solon [640-560 f. Kr.]	71
Beroppen yn de maatskippij	71
Stêsikhoros fan Himera [630-555 f.Kr.]	72
De Sinne gong ûnder	72
Anákreon fan Téos [563-478 f.Kr.]	73
Bea ta Artemis	73
Bea ta Dionusos	73
It Lesbysk famke	74
Alderdom	74
Drinklieten	75
Thrakys hynder	76
Cármina Anacreónta	77
Oan in Yntsje	77
Nachtlike Besite	77
Theognis fan Mégara [6de ieu f. Kr.]	79
Oan Kurnos	79
Simónidês fan Kéos [556-467 f.Kr.]	80
Foar har dy't foelen by Thermópulai	80
Dánae	80
Op de Spartanen, fallen by Thermópulai	81
Op de Sjenner Megístias	82
Tankoffer fan Pausanias yn Delfi	82
Op de Spartaanse deaden	82
Op har dy't Tegéa ferdigenen	83
Grêfskrift foar Timókreoon	83
Anónymus [ein 6de ieu f.Kr.]	84
Harmodjos en Aristogeitooon	84
Aiskhulos [525-456 f.Kr.]	85
De Perzen - De Slach by Salamis	85
Promêtheus Boeid	87

Agamemnoon - Ifigeneia wurdt offere	88
Agamemnoon - De Estafette fan it Seinfjoer	92
Orestes en de Wraakgoadinnen	93
Aiskhulos syn grêfskrift	97
Píndaros fan Kunoskefalai [518-446 f.Kr.]	98
Olympia I: Pelops	98
Olympia VI: It komôf fan Jamos	99
Foar Hiëroon, by syn oerwinning yn Delfi	102
Athene [474 f.Kr.]	110
Tiid foar Leafde	110
Bakkhulidès fan Keos [ca. 505-450 f.Kr.]	111
De dea fan Kroisos	111
Sófokles [496-406 f. Kr.]	113
Monolooch fan Aias	113
Elektra, De dea fan Orestes	114
Kening Oidipoes, Párodos	118
Ut <i>Oidipoes yn Kolonos</i> - Oade oan myn heitelân	121
Ut <i>Oidipoes yn Kolonos</i> - Klacht oer de Alderdom	122
De minsk' is 't wûnderlikste wêzen	124
De minsk' is 't wûnderlikste wêzen (berime)	126
Eurípides (480-406 f.Kr.)	128
De Kukloop	128
Koar út <i>Alkêstis</i>	129
Mêdeia is út op wraak	130
Koar út <i>Hippólutos</i>	131
Koar út <i>Hékabé</i> - Sang fan in Slavinne	132
Koar út <i>Hêrakilês</i> : Jeugd en Jeld	134
Koar út <i>Io</i> : Dage yn Delfi	136
Koar út <i>Ifigeneia yn Tauris</i> - Klachte fan Ifigeneia	137
Koar út <i>Orestês</i> - De Wraakgoadinnen	139
Koar út <i>Bakkhai</i>	140
Koar út <i>Bakkhai</i> - Tredde Stasimon	143
Erechtheus - Foar myn âlde dei	144
Fáethoan - Dage	145
Aristófanes [450-385 f.Kr.]	146
Akharnen - <i>Dikaiópolis</i> : Nim my net kwea	146
Ut <i>Ridders</i> : Demósthenes en syn baas	148

Koar út <i>Wolkens</i> : Iivge Wolkens	149
Koar út <i>Fûgels</i> 1: Ei myn maat, kom doch mei	150
Koar út <i>Fûgels</i> 2 - Hoppe syn Sang ta de Nachtegeal	152
Koar út <i>Fûgels</i> 3: As jim yndied ús goaden achtsje	152
Koar út <i>Fûgels</i> 4: O bûnte Muze fan strewellen	154
Koar út <i>Fûgels</i> 5: Wit, dat no elk stjerlik minske	155
Koar út <i>Fûgels</i> 6 - Striidsang	156
Koar út <i>Fûgels</i> 7 - Liet fan de Hufter	157
Koar út <i>Fûgels</i> 8 - Liet fan Kinêsias	157
Koar út <i>Fûgels</i> 9 - Liet fan de Boade	158
Koar út <i>Fûgels</i> 10- Liet fan Pisthetairos	159
Koar út <i>Fûgels</i> 11- Liet ta de Brulloft fan Trouwemaat en Soevereintsje	159
Koar út <i>Fûgels</i> 12	160
Liet fan de oerwinning en de bliksem	161
Lusístrata	162
Lusístrata - Koaren besjonge Frede	164
Ut <i>Kikkerts</i> – Dichtersduel	165
Ut <i>Earmoede</i>	166
Timótheos fan Milete [c.447-357 f. Kr.]	167
Perzen	167
Platoon [427-347 f. Kr.]	169
Op Dioon fan Syrakousai	169
Deade Griken yn Perzyske grûn	169
Aristóteles [384-322 f. Kr.]	170
Deugd	170
 II HELLENISME	
Menandros [342 - 291 f. Kr.]	171
Sjoch ta sûnder niid	171
Stof bisto	171
't Kwea sit ynwindich	172
Kleánthes fan Assos [332-231 f. Kr.]	173
Hymne oan Zeus	173
Theókritos fan Syrakûse [ca.316-260 f. Kr.]	175
De Beker	175
De dea fan Dafnis, 1e idylle	176
Simaitha, 2e idylle - Bea ta de Moanne	177

Rispingfeest fan Dêmêtêr, 7e idylle	181
Bombuka Syrsk fanke, 10e idylle	185
It spinrokken, 28e idylle	186
Aratos fan Soloi [315-240 f.Kr.]	188
Oanrin ta syn <i>Fainómena</i> - Leardicht oer astronomy	188
Kallimakkos fan Aleksandrië [ca. 310-240 f.Kr.]	189
De 4de jambe: De fabel fan de laurier en de oliif	189
Ut <i>Oarsaken</i> - Tsjin syn kritisi	191
Ut <i>Oarsaken</i> - Duorsum besit	192
Ut <i>Oarsaken</i> - Akóntios en Kudippe	192
Ut <i>Hékabé</i> - De Stêd wurdt wekker	195
Twadde Hymne - De ferskinning fan Apollo	195
Tredde Hymne - Artemis en de Kuklopen	196
Alle publike saken wearzgjje my ...	197
Anutos fan Tegéa [300 f.Kr.]	198
Bok en bern	198
Muro har boarters	198
It grêf fan Damis syn hynder	198
Asklépiades [ca. 290 f.Kr.]	199
Ek Zeus is it slachtoffer fan Eros	199
Nikarete	199
Drink, Asklépiades!	199
Apollónios fan Rhodos [ca. 295-225 f.Kr.]	200
De tocht fan de Argo (I:536-558)	200
De tocht fan de Argo (III:111-136) - Eros en Afrodite	201
De tocht fan de Argo (III:744-824) – Medéa	202
De Tocht fan de Argo (III:1008-1024) - It Ljocht fan de Leafde	204
De Tocht fan de Argo (IV:930-967) - Swalkjende Kliffen	205
Leónidas fan Tarente [3de ieu f.Kr.]	207
't Seizoen is gaadlik te farren	207
Syn eigen grêfskrift	207
De Bok en de Wyngerd	207
Poseidippos [280 f.Kr.]	208
Arkhíanax	208
Do bist net earlik	208
Herodas Mimiambus II [ca. 250 f.Kr.]	209
Respekt foar de Wet	209

Moskhos fan Syrakûse [2e ieu f.Kr.]	210
Europa en de Bolle	210
Bion fan Smyrna [2e ieu f.Kr.]	211
Klachte om Adonis' dea	211
Anonymus [ca. 100 f.Kr.]	213
Klachte om Bion	213
Antípater fan Sidon [ca.120 f.Kr.]	214
Epigrammen - Op Orfeus syn dea	214
Meleáger [ca. 90 f.Kr.]	215
De krâns fan Heliadora	215
't Lûdroftich yntsje	215
Pompeius [1e ieu f.Kr.]	216
Mukênê - Fergiene gloarje fan Mycene en Troje	216
Anónymus [1e ieu f.Kr.]	217
Liet fan de fluit	217
III IT EARSTE MILLENNIUM A.D.	218
Gregorios fan Nazianza [335-390]	218
Oer Himsels - Yn 'e stoarm	218
Oer Himsels	218
Anónymus [4de ieu]	219
Ut 'e roman fan Lybistros en Rhodamne - Klacht fan de fereale soldaat	219
Quintus fan Smyrna [4e ieu]	220
Skipbrek op de weromreis fan Troje	220
Musaeus of Mousaios [5e ieu]	221
De dea fan Leandros	221
Nonnos fan Aleksandrië [c. 440]	223
Khalkómedé en har swarte frijer Moarus	223
Pamprépios fan Panópolis [440-484]	225
Swier waar op til	225
Anónymus [5de ieu]	227
Ferkuolje my	227
Agáthias Scholásticus [536-582]	228
Op it byld fan de Aartsingel Michael	228
Op de dea fan in patriis	228
Op Justinianus syn brêge oer de Sangários-rivier	228

Macedonius [ca. 550]	229
Bea ta de Moarnsstjer	229
Georgius Pisidis [ca. 630]	230
De Oerwinning fan Keizer Heraklíos I op de Perzen	230
Anónymus [9e ieu]	233
Konstantinos en Arete	233
Anónymus [10de ieu]	236
De skientme fan Krusórhoé	236
IV KRISTLIKE POËZY FAN DE BYZANTYNSE TIID	237
Anónymus [4e ieu]	237
Jûnsang	237
Jûnliet	237
Synésius fan Cyrene [370-414]	239
De Himelfeart fan Kristus	239
Anónymus [5e ieu]	241
Jûnbea	241
De Fal fan Adam	241
Romanós ho Mélodos [ca. 490-556]	245
Hymne ta Krysttiid	245
De Ferrizenis	253
De fjirtich martlers fan Sebastia	254
De Akathistos Hymne: Lofsang oan Marije	255
Maria by it Krús	265
Op de Ferrizenis fan Kristus	271
Noach	272
Hymne op de ferrizenis fan Kristus	282
De Hielmaster	292
Paulus Silentiarius [ca. 520-575]	303
De Hagia Sofia	303
Kosmas fan Majûma [7e ieu]	305
Ut: <i>De kanon fan Stille Sneon</i>	305
Andréas fan Kreta [660-740]	307
Ut de <i>Grutte Kanon</i>	307
Sint Johannes fan Damaskus [675-749]	311
Ta de berte fan Kristus	311
Theódoros fan Stúdion [759-826]	313

Foar de ferpleger fan de sike muontsen	313
Op 'e sandalemakkers	313
Kassia [ca. 840]	314
Maria Magdalena	314
Simeon de Mystikus [ca. 949-1022]	315
Troch bekearing yngean	315
Alles is feroarlik en fergiet	316
Johannes Geómetres [ca. 975]	317
Op 'e tsjerke fan Sint Johannes fan Stûdion	317
De bitterswiete pylken binn' op ús rjochte	317
Kristóforos fan Mitilini [ca. 1000-1050]	318
Ta de dea fan myn suster Anastasia	318
De Oeren sprekke	319
Johannes Mavropoes [stoarn 1092]	320
De Triennen fan de Reine Jongfaam	320
Hear, sparje Platoan en Ploetarkhos	320
Manuel Files [ca. 1275-1345]	321
Op in ikoan fan de Hillige Faam	321
Anónymus [15e ieu]	322
Klachte by de dea fan Kristus	322
Vizentzos Kornaros fan Kreta [earste helte 17e ieu]	324
It offer fan Abraham: petear tusken Sara en Abraham	324
Anónymus (jier ûnbekend)	329
De lêste Misse yn de Hagia Sofia	329
V SEKULIERE POËZY NEI 1000 AD	330
Theodóros Pródromos [ca. 1100-1170]	330
Ferflokt, dy leardens	330
Michael Akominatos [c.1140-1220]	332
Athene yn de Midsieuwen	332
Anónymus [14e ieu]	333
Ut it epos <i>Dígenis Akritas</i> - Dígenis nei syn earste jacht	333
Ut it epos <i>Dígenis Akritas</i> - It gefjocht tusken Dígenis en Filopappos	334
De Leafde fan de Soldaat	335
Anónymus [15e ieu]	336
Myn leaf, ha begrutsjen mei my	336
Ik mis him sa	336
De Fontein en de Gouden Beam	337

VI UNDER BESTJOER FAN FRANKEN EN TURKEN	339
Anónymus	339
De Dea fan Dígenis	339
De flok fan de Frou of De Brêge oer de Artarivier	340
Petear yn 'e dage [Wekker wurde]	342
Reade Lippen	342
De flok fan de ferlitten faam	343
Swarte Swellen út 'e woestenij - De tsjoenster út Armenië	344
Widzesang foar in prinseske	345
De Faam yn de Underwrâld	345
It Skip fan de Dea	346
De Dea giet foarby	347
It skeel fan de twa bergen	348
It Bataljon fan Kolokotronis yn de frijheidsstriid tsjin de Turken	349
George Chortatzis fan Kreta [ca. 1600]	350
Kleiliet fan de faam Nena oer har freon Erófilé	350
Vizontzos Kornaros [ca. 1600]	351
De skrik fan Karamanja	351
Erotókritos skiedt fan Arete of Arethousa	352
De tiid hielet alle wûnen	353
Alle gloarje is fergonklik	353
De dea fan Aristos	354
De siel ferlit it lichem fan de held	354
De blide ein foar Erotókritos en Arethousa	355
VII FOLKSLIETEN FAN IT MODERNE GRIKELÂN	356
Rhigas Ferraïos [1759-1798]	356
Thourios Humnos – Kriichssang	356
Dionysios Solomós fan Zakunthos [1798-1857]	357
Hymne oan de Frijheid [1823]	357
Op Psara	357
Peaskesnein	358
April en leafde	359
Ferlieding	359
Andréas Kalvos fan Zakunthos [1792-1869]	361
Hymne oan myn Heitelân	361

Aleksandros Soutsos [1803-1863]	366
De Feteraan fan Rûmeli	366
George Zalokostas [1805-1857]	368
De kâlde Noardewyn	368
Aleksander Rizos Rangavis [1809-1892]	371
De Seereis fan Dionusos	371
Julius Typaldos [1814-1883]	373
Untsnapping	373
John Karasoutsas [1824-1873]	375
Nostalgjy	375
Gerásimos Markorás [1826-1911]	377
Klacht fan it Deade Famke	377
Achilles Paraschos [1838-1895]	379
De Laurier	379
Rêst, rêst myn eagen	379
Demétrios Pápparrhegópoulos [1843-1873]	380
De Lantearne op it Tsjerkhôf fan Athene	380
Georgios Vizyenos [1849-1896]	384
De Dream	384
Aristoteles Valaoritis [1824-1879]	386
De Rots en de Weach	386
George Drosinis [1859-1951]	388
De grûn fan Grikelân	388
Jûnliet	390
Kostis Palamás [1859-1943]	391
Dígenis Akritas	391
It ivich Grikelân	392
It Grêf	393
De Deade Jonge	394
It Brûnzen Tiidrek	395
De Sipres	396
Ut <i>De Tolve sangen fan de Sigeuner</i> - De Frijheid fan de Sigeuner	396
Ut <i>De Tolve sangen fan de Sigeuner</i> - De Mar	398
Ut <i>De Tolve sangen fan de Sigeuner</i> – Leafde	399
Ferrizenis	401
Keizerinne Theóphanó	401
Ut <i>De fluit fan de kening</i> - Moarnsljocht	403

It neaken liet	404
Fan 't Easten	408
Johannes Polemis [1862-1925]	410
De âlde fioele	410
Kostas Krystallis [1868-1894]	411
Sinne-ûndergong	411
Lorentsos Mavilis [1860-1912]	413
Ferjit	413
De Olivebeam	413
Lambros Porfyras [1879-1932]	415
De Reis	415
It Lêste Mearke	416
Proast mei de Dea	416
Kostas Chatsópoulos [1868-1920]	417
De Dûns fan de Skimen	417
Pavlos Nirvanas [1866-1937]	419
Dage fan Hellas	419
Miltiádes Malakásis [1870-1943]	420
Maitydsrein	420
Joannis Gryparis [1871-1942]	421
Dea	421
Sliep	422
Kostas Karyotakis [1896-1928]	423
Sliep	423
Maria Polydoura [1905-1930]	424
Omdatsto my leafhiest	424
Myrtiotissa [1883-1967]	426
Ik haw dy leaf	426
Emily S. Dafne [1887-1941]	428
Nachten fan Attika	428
Kostas Kavafis [1863-1933]	429
Begearten	429
Ientoanich	429
Thermópylae	429
Wachtsje op de Barbaren yn Rome	430
Íthaka	431
De Stêd	433

Op in skip (skreaun)	434
Angelos Sikelianós [1884-1951]	435
Thalero	435
Pan	436
Pantarkes	437
De Selsmoard fan Atzesivanos	440
De Hillige Wei nei Eleusis	440
Yn 't kleaster fan Sint Lukas	443
George Seferis [1900-1971]	446
It Liet fan Leafde	446
De Argonauten	447
Sliep [Wat is de donkerste fan de platanen?]	448
De kening fan Ásine	449
Odysseás Elytis [1911-1996]	452
Ferjierring	452
De dwaze granaatappelbeam	454

